

17. kapitola:

Odpuštění a svatý vztah

I. Iluze v rukou pravdy

1. Zrada Božího syna žije pouze v iluzích a všechny jeho „hříchy“ jsou jen jeho vlastní preludy, jelikož jeho skutečná podstata je navždy bez hříchu. Nepotřebuje, aby mu bylo odpuštěno, ale aby byl probuzen. Ve svých snech zrazuje sám sebe, své bratry i svého Boha, ale to, co se odehrává ve snech, se neodehrává doopravdy. Přesvědčit o této skutečnosti spícího, který sní, je zcela nemožné, neboť sny jsou založeny právě na své iluzorní představě reality. Úplně se od nich osvobodit lze jen probuzením, protože pouze tehdy může být člověku zcela zřejmé, že na realitu nemají vůbec žádný vliv a že ji nijak nezměnily. Sny a fantazie ji sice mění, jelikož takový je jejich smysl; realitu však není možné změnit ve skutečnosti, ale jen v mysli, jež po její změně touží.
2. To, co vám nahání strach, je tedy pouze vaše přání změnit realitu, protože se domníváte, že prostřednictvím tohoto přání dosáhnete toho, po čem tou-

žité. Takovýto podivný přístup je v jistém smyslu dokladem vaší moci, ale tím, že realitu zkreslujete a zasvěcujete „zlu“, ji zároveň zbavujete její skutečnosti. Svou oddanost nemůžete dělit mezi dva pány, kteří od vás vyžadují vzájemně neslučitelné věci; to, co uplatňujete ve smyšlenkách, tedy upíráte pravdě, avšak to, co dáte pravdě, aby to využila ve váš prospěch, je před iluzemi zcela chráněno.

3. Trváte-li na tom, že pro zázraky musí platit pořadí obtížnosti, znamená to, že podle vás existují určité věci, jež byste měli před pravdou chránit. Domníváte se, že pravda si s nimi nedokáže poradit, a to pouze proto, že je před ní chcete tajit. Jednoduše řečeno tedy pramení vaše nedostatečná důvěra v sílu, která uzdravuje všechnu bolest, z přání převést určité aspekty reality na iluze. Kdybyste si jen uvědomili, do jaké míry tento přístup ovlivňuje vaši schopnost pochopit celek! Neboť to, co si vyhrazujete jen pro sebe, berete Jemu, kdo vás chce osvobodit, a dokud Mu to nevrátíte, nebude váš pohled na realitu jiný než zkreslený a nesprávný.
4. Pokud si budete na tomto stavu trvat, nezbavíte se iluze o stupních obtížnosti zázraků, neboť ty jste si vytvořili v realitě tím, že jednu její část jste svěřili do rukou jednoho učitele, zatímco druhou do rukou učitele jiného. Tím se tedy učíte nakládat s jednou částí pravdy jedním způsobem a s druhou částí odlišným způsobem. Avšak rozdělovat pravdu znamená ji zbavovat smyslu, a tedy ničit. Stupně reality totiž představují způsob pohledu na život, jenž postrádá pochopení; umisťují realitu do rámce předpokladů, který s ní však není slučitelný.
5. Domníváte se snad, že můžete pravdu přenést do iluzí, a z jejich perspektivy pak poznat, co prav-

da znamená? V iluzích nemá pravda *žádný* význam; jediným úhlem pohledu, z něžž je poznatelná, je ona sama. Jestliže se pokoušíte vnést pravdu do iluzí, pouze se pokoušíte udělat z iluzí skutečnost a odvodňováním své víry v ně si je pak uchovat. Avšak postavit naopak iluze před pravdu znamená umožnit pravdě, aby vás naučila, že iluze jsou neskutečné, a tím umožnit *vám*, abyste se z nich vysvobodili. Neochraňujte tedy před pravdou ani jedinou smyšlenku, neboť tím byste vytvářeli stupně reality, které by vás v konečném důsledku uvězňovaly. Pro realitu neexistují žádné stupně ani pořadí, jelikož jejím jediným obsahem je pravda.

6. Ochotně tedy předejte vše, co jste před pravdou doposud skrývali tomu, kdo pravdu zná a v němž je vše na pravdu přeměněno. Vysvobození z odloučení musí být úplné, jinak není vůbec žádné. Zabývejte se výhradně tím, jak v sobě probudit *ochotu* tohoto vysvobození dosáhnout, protože vlastní vysvobození neuskutečníte vy, ale Bůh. Mějte však vždy na paměti jedno: jakmile se vám z mysli vytratí klid v případě, kdy se druhý bude snažit vyřešit problémy prostřednictvím iluzí, znamená to, že sami sobě odmítáte odpustit za tutéž snahu. Tím se však oba vzdalujete pravdě i spáse. Jestliže mu ale odpustíte, navrátíte pravdě to, co jste jí oba odepřeli. A odpuštění poznáte v okamžiku, kdy je dáte.

II. Svět, kterému bylo odpuštěno

1. Umíte si představit, jak krásní vám budou připadat ti, jimž odpustíte? V žádné fantazii se vám nemohli zdát tak nádherní. Nic, co vidíte na tomto světě,

ať už spíte, nebo jste bdělí, se nemůže takové krásy ani zdaleka vyrovnat, a až ji poznáte, nebudete si ničeho cenit a vážit víc než jí. Nic, co vám doposud v srdci rozezvučelo píseň radosti, vám nepřineslo ani zlomek štěstí, který vám přinese tento pohled, neboť uvidíte Božího syna. Spatříte krásu, na niž Duch svatý pohlíží se zalíbením a za kterou děkuje Otci. Byl stvořen, aby ji viděl za vás, dokud se ji nenaučíte vidět sami. Všechno jeho učení vás tudíž vede k tomu, abyste ji spatřili také a vzdávali za ni díky společně s ním.

2. Tato krása není iluze; je to skutečný svět, jasný, čistý a svěží, v němž vše září ve hřejivých paprscích slunce. Nic v něm není utajeno, neboť vše bylo odpuštěno a neexistují v něm žádné fantazie, které by ukrývaly pravdu. Most mezi tímto světem a vaším světem je tak krátký a lze ho přejít tak snadno, že jen stěží dokážete uvěřit, že představuje místo setkání světů, jež jsou tak diametrálně odlišné. A přesto je tento krátký most tou nejmocnější věcí, která se vůbec dotýká tohoto světa. Tímto krůčkem, jenž je tak malý, že úplně unikl vaší pozornosti, projdete časem do věčnosti a přenesete se přes všechnu ošklivost do krásy, která vám učaruje a uchvátí vás natolik, že se nikdy nepřestanete podívat nad její dokonalostí.
3. Tento krok, ten nejmenší krok, jenž kdy byl udělán, představuje ten největší počín v Božím plánu na vykoupení. Všechno ostatní se naučíte, ale dar v podobě posledního kroku je vám dán, a to úplně a bezvýhradně, a proto jej nemůže uskutečnit nikdo jiný než Bůh, který je tvůrcem plánu vaší spásy. Skutečného světa ve vši jeho krásy se naučíte dosáhnout; všechny iluze budou odstraně-

ny a napraveny, takže nebudou svazovat nikoho a nic, a odpuštěním sami sobě si sejmete pásku z očí a prozřete. Uvidíte sice jen to, co jste sami utvořili, ale bude to zářit požehnáním vašeho odpuštění. A tímto konečným požehnáním, jež dá Boží syn sám sobě, splní skutečné vnímání, zrozené z nového pohledu, kterým se naučil dívat, svůj účel.

4. Hvězdy se vytrátí ve světle a slunce, jež oživilo svět krásy, zmizí. Jakmile bude vnímání přivedeno k dokonalosti, ztratí svůj smysl, neboť žádný nástroj, který sloužil k učení, už nebude mít význam. Nic se už nikdy nezmění; nedojde k žádným posunům, nebudou se vyskytovat žádné jemné rozdíly, odlišnosti ani změny, jež umožňovaly vnímání a dávaly mu smysl. Doba, po kterou budete vnímat skutečný svět, bude tak krátká, že budete mít stěží dost času na to, abyste za něj Bohu poděkovali. Bůh totiž nebude poslední krok oddalovat a uskuteční jej v tom okamžiku, jakmile dosáhnete skutečného světa a budete na Něho připraveni.
5. Skutečného světa dosáhnete jednoduše tím, že odпустíte světu starému, světu, na nějž nahlížíte bez odpuštění. Duch svatý, který mění vnímání, společně s vámi pečlivě prozkoumá vaši mysl, jež je tvůrcem tohoto světa, a pomůže vám rozkrýt zdánlivé důvody, kterými jste si ospravedlňovali jeho budování. Ve světle skutečného důvodu, jež vám přinese, vám ukáže, že tento svět nemá *vůbec žádný* důvod. Každé místo, do kterého jeho důvod pronikne, oživne krásou a to, co vám v temnotě vašeho nedostatečného důvodu připadalo ošklivé, bude náhle vysvobozeno pro krásu. Ani to, co Boží syn vytvořil v šílenství a absurditě svých scestných

- představ, nemůže postrádat skrytou jiskru krásy, z níž by laskavost nedokázala vykresat jasnou zář.
6. Všechna tato krása se vynoří, aby požehnala vašemu pohledu a umožnila, abyste se na svět dívali očima odpuštění, neboť odpuštění doslova mění způsob vidění. Díky němu poznáte, že nad chaosem a zmatkem se pokojně a láskyplně rozprostírá skutečný svět a odstraňuje všechny iluze, které vám pokřivily vnímání a z minulosti udělaly jeho základní kámen. Náhle pro vás bude i ten nejmenší lísteček hotovým divem a stéblo trávy známkou Boží dokonalosti.
 7. Jakmile Boží syn odpustí světu, jež si vytvořil, bude jednoduše a nenásilně povznesen do svého skutečného domova, kde pozná, že neexistoval ani jeden jediný okamžik, kdy v něm v poklidu nepřebýval. V této chvíli se dokonce i spása přemění v sen a pokojně se mu vytratí z mysli, neboť spása znamená vysvobození ze snů, a proto tam, kde nejsou sny, nemá žádný smysl. Mohl by snad někdo, kdo procitl a bdí v nebi, snít sen o tom, že by spása musela být vůbec kdy zapotřebí?
 8. Zamyslete se nad tím, jak moc toužíte po spáse. Dá vám skutečný svět a je připravena vám ho dát okamžitě. Duch svatý se už nemůže dočkat, až vám ho konečně dá, a přesto trpělivě čeká. Připojte k jeho trpělivému čekání svou netrpělivost a nechtějte setkání s ním dále odkládat; vykročte ochotně vstříc setkání se svým Spasitelem a společně s ním se s důvěrou odvráťte od tohoto světa a vstupte do skutečného světa krásy a odpuštění.

III. Stíny minulosti

1. Odpustit znamená pamatovat si výhradně láskyplné myšlenky, které jste v minulosti dali i dostali. Všechny ostatní je třeba zapomenout. Opuštění tedy představuje výběrové vzpomínání, jež se ovšem neřídí *vaším* výběrem, neboť stíny postav, které jste obdařili nesmrtelností, jsou „nepřáteli“ reality. Buďte ochotni odpustit Božímu synu to, čeho se nedopustil, protože stíny postav jsou svědci, jež ochraňujete jen proto, abyste prokázali, že udělal něco, co neudělal. A jelikož je ochraňujete, budete jim i naslouchat. Svou ochranu však zakládáte na vlastním výběru a nechápete, jak hluboko vám pronikli do mysli a jaký mají smysl. Představují totiž zlo, které na vás bylo podle vašeho mínění spácháno, a své společníky jste z nich udělali proto, abyste zlo mohli oplatit zlem, neboť jejich svědectví vás opravňuje se domnívat, že můžete o druhém smýšlet jako o provinilci, aniž byste přitom ublížili sami sobě. O odloučení a rozdělení vypovídají tak jasně, že jim může naslouchat jen ten, kdo je odloučením posedlý. Předkládají vám „důvody“, proč byste měli navazovat hanebná a nesvatá spojenectví, abyste podpořili cíle ega, a ze svých vztahů tak utvořili důkazy jeho síly.
2. Právě tyto stíny dodávají ve vašich očích egu svatost a učí vás, že vše, co děláte, abyste ho udrželi v bezpečí, je láska. Vždy hovoří v zájmu odplaty a všechny vztahy, do nichž proniknou, jsou naprosto šílené a absurdní. Smyslem takovýchto vztahů je bez výjimky zamezit přístupu pravdy o druhém i o vás, a proto v sobě i v druhém vidíte něco, co

ve vás není, a z obou tak děláte otroky pomsty. Proto vás také přitahuje vše, co vám připomíná minulá bezpráví a zdánlivě se řídí principy lásky, a to bez ohledu na to, jaké zkreslené souvislosti ve vás tento pocit vyvolávají. A nakonec i právě proto jsou všechny vztahy pokusem o sjednocení prostřednictvím *těla*, neboť pouze tělo lze vidět jako nástroj odplaty. Skutečnost, že tělo představuje klíčový prvek pro všechny nepřírozené a nesvaté vztahy, je zřejmá; poznali jste to z vlastní zkušenosti. Co si však možná neuvědomujete, jsou důvody, proč jsou tyto vztahy nesvaté. Nesvatost se totiž – ostatně stejně jako svatost – pokouší podporovat a posilovat sebe samu tím, že v sobě shromažďuje vše, co považuje za sobě podobné.

3. V nesvatém vztahu nejde o snahu navázat vztah s tělem druhého, ale s tělem někoho, kdo neexistuje, neboť jeho těžiště nepředstavuje tělo druhého jako *celek*, a to ani v tak silně omezené podobě, v jaké je vnímán. Za hodnotné jsou považovány, a proto také přísně oddělovány výhradně takové jeho části, které lze využít pro přelud odplaty a nejsnáze ztotožnit s těmi, na něž je odplata zaměřena. Každý krok, který je učiněn v procesu budování, zachování i ukončení nesvatého vztahu, směřuje k dalšímu rozdělování a nereálnosti. Stíny postav do něho pronikají se stále větší intenzitou a význam toho, v němž zdánlivě přebývají, se tím neustále snižuje.
4. Čas je pro nesvatý vztah bezcitnou veličinou, neboť není pochyb o tom, že v rukou ega je skutečně krutý, zatímco je-li využíván v zájmu laskavosti, je bezvýhradně vlídný. Přitažlivost nesvatého vztahu se začíná vytrácet prakticky v tomtéž okamžiku,

kdy je navázán. Jeho záměr je totiž neproveditelný, a proto do něho musejí už při jeho vzniku proniknout i pochybnosti. „Ideál“ nesvatého vztahu tedy představuje stav, kdy do něho vůbec nezasáhne skutečná podstata druhého člověka, aby „nezmařila“ sen. Čím méně pak druhý opravdu vnáší do vztahu, tím „lepší“ vztah je. Snaha vybudovat takovéto spojení proto představuje pouze způsob, jak z něho vyloučit toho, se kterým má být navázáno. Záměrem takovéto prapodivné jednoty je tedy druhého z ní vyřadit a spojit se s iluzemi v trvalém a dokonalém „štěstí“.

5. Jak může Duch svatý vstoupit se svou interpretací těla jako komunikačního prostředku do vztahů, jejichž jediným smyslem je odloučení od reality? Umožňuje mu to samotná podstata odpuštění. Je-li zapomenuto vše s výjimkou láskyplných myšlenek, je to jediné, co zbývá, věčné a přeměněná minulost je pak přetvořena do přítomnosti. Minulost už tedy není v rozporu s přítomným okamžikem a tato kontinuita následně rozšiřuje přítomnost tím, že si stále více začínáte uvědomovat její realitu a hodnotu. V láskyplných myšlenkách přežívá jiskra krásy, jež je skryta v ošklivosti nesvatého vztahu, kde mají své místo vzpomínky na nenávisť, a která se vynoří, jakmile vztah svěříte do rukou Ducha svatého, aby jej obdařil životem a krásou. Proto se vykoupení zaměřuje na minulost, jež je zdrojem rozdělování, a ve které tedy musí být rozdělování napraveno, neboť napravit je lze pouze v místě jeho vzniku.
6. Ego se nesnaží „vyřešit“ své problémy u jejich zdroje, ale na místě, kde nevznikly, čímž usiluje o to, aby vyřešeny nikdy nebyly. Duch svatý nao-

pak chce, aby byla jeho řešení konečná a dokonalá, a proto hledá a také nalézá zdroj problémů tam, kde je, a tam je rovněž napravuje. Každým krokem své nápravy postupně odstraňuje odloučení a rozdělení a přibližuje jednotu. Žádné „důvody“ pro odloučení v něm nevyvolávají zmatek či nejasnosti; odloučení vnímá pouze jako omyl, jenž musí být uveden na pravou míru. Umožněte mu tedy, aby ve vašich vztazích odhalil skrytou jiskru krásy a ukázal vám ji. Její nádhera vás bude přitahovat tak mocnou silou, že ji už nikdy nebudete chtít ztratit z dohledu, a proto jí nebudete bránit, aby váš vztah přeměnila tak, abyste ji viděli stále zřetelněji. Budete po ní toužit stále víc a stále usilovněji se budete snažit, aby vám už nikdy nezmizela z očí. Postupně se pak naučíte vyhledávat a vytvářet podmínky, ve kterých lze tuto krásu vidět.

7. To vše budete dělat s radostí a ochotou, pokud ovšem Duchu svatému dovolíte, aby vám tuto jiskru ukázal a její pomocí vám posvítíl na cestu. Boží syn je jeden; koho spojil Bůh, nemůže ego rozloučit. Jiskra svatosti je v bezpečí v každém vztahu bez ohledu na to, jak hluboko je ukrytá, protože Stvořitel jediného vztahu se nevyloučil ze žádné jeho části. A právě toto je ta jediná část vztahu, již Duch svatý bere na zřetel, jelikož ví, že pouze ta je pravdivá a skutečná. Ze skutečného vztahu jste udělali vztah neskutečný, a tedy nesvatý tím, že jste ho viděli tam, kde není, a takový, jaký není. Svěřte tudíž minulost do rukou toho, kdo dokáže změnit pohled, kterým na ni nazíráte. Předtím si však musíte plně uvědomit, co a proč představuje minulost podle vás.